

DEANUČAŽADAGA GUOLÁSTANHÁLDDAHUSA (DG) NJUOLGGADUSAT

SISDOALLU

Kapihtal 1 Deanučázadaga báikkálaš hálddašepmi

- § 1 Mandáhta
- § 2 Bajitdási mihttomearri
- § 3 Ulbmil, mihttomearri
- § 4 Bárguguovlu, váldi
- § 5 Geográfalaš doaibmaguovlu
- § 6 Hálldahus, virggit
- § 7 Giella

Kapihtal 2 Guolásteaddjit– báikkálaččat ja guossit

- § 8 Guolásteaddji joavkkut, bivdokoarttat
- § 9 Čázadaga vuoigatvuođalaččat
- § 10 Luossareiveaigádat fierbme- ja stággobivdovuoigatvuođain
- § 11 Baikkálaš stággobivdit dološ vieruiduvvanrivttiin
- § 12 Guosse bivdit geain lea vejolašvuohta beassat bivdit stákkuin

Kapihtal 3 DG - organiseren

- § 13 Bajit jođihangoddi
- § 14 Árrasválljen ođđa doaibmaáigodahkii
- § 15 Vuodđudeaddji čoahkkin
- § 16 Geaid sáhtta válljet ámmáhii jođiheaddjin ja nubbinjođiheaddjin
- § 17 Jođiheaddji ja nubbinjođiheaddji válljen
- § 18 Gaskaboddosaš jođihangoddeválljen
- § 19 Nammadeapmi áššelávdegottiide ja olgguldas ovddasteapmái
- § 20 Áššelávdegoddeválga luossareive- ja guolástanriekteáššiide
- § 21 Árrasválljen norgga šiehtadallandeleašuvdnii

Kapihtal 4 DG čoahkkinat – sisagohččun, čoahkkinjođiheapmi, jienasteamit jnv.

- § 22 Čoahkkinsisagohččun, čoahkkinjođiheapmi, áššečielggadeapmi, mearrádusevttohusat
- § 23 Bealálašvuođajearaldagat, jávohisvuođageasku, ehtalaš njuolggadusat
- § 24 Mearridanváldi, jávkan, jienasteamit, mearrádusaid váidaleapmi
- § 25 Gáibádus dábálaš eanetlohkui
- § 26 Gáibádus arvat eanetlohkui

Kapihtal 5 Čovdojuvvot ámmáhis – lasihanválga

- § 27 Čoavdinbivdda, molsašumit
- § 28 Lasihanválga, mearrideapmi, čađaheapmi
- § 29 Čovdojuvvot jođiheaddjin, nubbinjođiheaddjin, árrasin, sadjásažžan

Kapihtal 6 Doaibma ja barggut

- § 30 Hálddašanbarggut, diehtujuohkin
- § 31 Bivdoguovlu (sona)juohkin ja guolástanriekti bivdoguovlluin
- § 32 Bivdoguovllut (sonat) – bivdoorganiseren, oktavuođat, ovttasbargu
- § 33 Bivdokoartavuovdin, hattiid bidjan, váidalit mearrádusaid

- § 34 Bearráigeahčču
- § 35 Oktasaščoahkkin vuoigatvuođalaččaide gain luossareivve
- § 36 Jahkásaš luossačoahkkin buot vuoigatvuođalaččaide
- § 37 Ráddjet guolásteapmi
- § 38 Biehttluovvot guolásteamis

Kapihtal 7 Doaibmaovddasvástádus

- § 39 Kvalitehta, beaktiviluohta
- § 40 Strategiiijat, bajitdási plánat
- § 41 Diehtujuohkkin, rapporttat, cealkámušat
- § 42 Sisaboađut, olggosgolut, máksinnákca
- § 43 Rehketdoallu, jahkedieđáhus, jahkeboađus
- § 44 Váldeháldofoanda, liigudanfoanda
- § 45 Bajimus hálldahushoavda – ovddasvástádus ja geatnegasvuođat, bargogohččus

Kapihtal 8 Eará mearrádusat

- § 46 Hálddašanláhka, almmolašvuođaláhka, áššemeannudanmearrádusat
- § 47 Riidočoavdin – vuoigatvuođadilit, guolásteapmi
- § 48 Njuolggadusaid meroštallan ja rievdeapmi

Mearkkašumit ovttaskas mearrádusaide:

§ 13 Bajimus jođihangoddi

Lávdegoddi ii leat guorahallan ahte leago DG `as seamma doaibma go almmolaš, beallealmmolaš dahje priváhta orgána stivrras, makkár juridihkalaš dahje ekonomalaš ovddasvástádus DG áirasiin lea, ja ahte čuovvu go das buhtadusovddasvástádus mearrádusaide ja mearrádusaid johtuibidjamis dahje váilevaš johtuibidjama ektui, mat dagahit vahága dahje buhtadus ovddasvástádusa. Juridihkalaš čielggadeapmi ávžžuhuvvo.

§ 16 Geaid sáhtttá válljet ámmáhii jođiheaddjin ja nubbinjođiheaddjin

Lávdegoddi evttoha ahte molsunortnegis mii lea mearriduvvon Tanaforskriften § 6, 6. lađas, sáhtttá spiehkastit jos DG nu mearrida, ii dušše 50 % dahje 2/3 eanetloguin, muhto 100 % ovttajienalašvuođain dievaslaš DG čoahkkinis.

§ 24 Mearridanváldi, jávkan, jienasteamit, váidalit mearrádusaid

DG lea oalle unna joavku mas leat 9 áirasat, mas 5 ja 4 ovddastit das luossareavveaiggádat ja báikkálaš stággobivdit. Mearrádusa 2. lađđasa mielde leat buot áirasat geat leat das geatnegahtton jienastit áššiin. Mearrádusa ulbmil lea dáhkidit ahte DG- čoahkkin ii doaimmashehttejuvvo das jos ii olát eanetlogu mearrádussii dan dihtii ahte áirasat eai dáhto jienastit. Lea dábálaš ahte áirasiin lea geatnegasvuohta jienastit gielddaid ja almmolaš lávdegottiin, ráđiin ja stivrrain.

Kapihtal 1 Deanučázadaga báikkálaš hálddašeapmi

§ 1 Mandáhta

Deanučázadaga guolástanhálddahuš (DG) ásahuvvui iešheanalaš orgánan báikkálaš ja vuoigatvuođavuđot hálldahussan guliin ja guolásteames Deanučázadaga luossačáziin.¹

DG doaimmaha hálddašeapmi johkalegiid ássiid bealis. Hálddašeapmi galgá sihkarastit báikegottiid sierranas ja historjjálaš guolástanvuoigatvuođaid, main lea láhkavuodđun lágat ja árbevirolaš ja báikegottiid vieruiduvvan geavaheapmi.²

Guolástanvuoigatvuođalaččain, luossareiveeaiggádiin ja báikkálaš stággobivdiin galgá leat mielmearrideapmi hálddašeamis. DG galgá juohkit dieđuid das mo dilli lea báikkálaš hálddašeamis ja gaskkustit máhttu čázadaga luosa ja luossabivddu birra.

Luossanálit galget hálddašuvvot ovttavásttolaččat luonduvulljodatlága ulbmiliin ovdánahttit máddodagaid nu ahte ávkkástallan lassána, ja ovttavásttolaččat guolástansoahpamušain mat leat Norgga ja Suopma gaskkas.³ DG`as lea lága bokte riekti oasálastit guolástanšiehtadallamiin Suomain ja njuolggadusaid hábmemis.⁴

§ 2 Bajitdási mihttu

DG bajitdási mihttu lea sealluhit luossamáddodagaid miehtá johkaleagi luonddueaktun ássamii ja sámi kulturdoaimmaide, ja ahte čázadaga hálddašeapmi galgá leat ceavzil máhttovuođu mielde, mas vuodđun lea árbevirolaš ja dieđalaš máhttu.

§ 3 Ulbmil, mihttomearit

DG ulbmil lea lámččit saji luossareiveeaiggádiid vuoigatvuođaide árbevirolaš fierbmebivdui, báikegotteolbmuid vieruiduvvon stággobivdovuoigatvuhtii ja guossebivdiid oaggunvejolašvuođaide. Mihttomearrin lea ahte ceavzilis báikkálaš hálddašeapmi ja buoret máhttu luosa ja čázadaga luossabivddu birra galgá dáhkidit legitimizehta johkaleagi álbmogis ja servvodagas.

§ 4 Doaibmaguovlu, váldi

DG doaibmaguovlu leat buot áššit mat DG mielas gusket čázadaga guliide ja guolásteapmái. DG sáhhtá iežas doaibman oasálastit ja buktit cealkámušaidis buot doaibmaguovllu áššiide, ja sáhhtá ovdanbuktit áššiid almmolaš eiseválddiide, gielddaide, almmolaš ja priváhta ásahusaide j.e.

Mihttuin ceavzilit hálddašit guollesurssa, lea luossamáddodagaid goziheapmi ja barggut luossamáddodagaid iešguđet birasáitagiid vuostá guovddážiš hálldahusas. Báikegotteolbmuid virolaš máhttu ja báikkálaš rájárasttildeaddji oktavuoha ja ovttasbargu luosa ja luossabivdo ektui deattuhuvvo.

DG doallá oktavuoha ja bargá ovttas našunála ja riikkaidgaskasaš dieđalaš- ja gelbbolašvuođabirrasiiin lotnolas máhtjuohkima ja -ovdánahttima dihtii luossagustovaš dieđuin, statistihkka, rapporteren jnv. DG áigu bargat máhttoloktema ovddas beaktillis diehtjuohkima ja gaskkustemiin čázadaga luosa ja luossabivddu birra johkaleagi ássiide, ja našunála ja riikkaidgaskasaš birrasiidda.

Go nu čuovvu lámka- ja njuolggadusmearrádusain de lea DG`as mearridanváldi fápmuduvvon/delegerejuvvon hálddašandoaimmain.

¹ Jf. Tanaloven § 6, 2. ledd, Tanaforskriften § 2 Formål

² Jf. Tanaloven § 1 Lovens formål

³ Jf. Tanaforskriften § 6, siste ledd, Lov om laksefisk og innlandsfisk mv. § 1 Lovens formål

⁴ Jf. Tanaloven § 6, 3. ledd og § 3 Forholdet til folkeretten

§ 5 Geográfalaš doaibmaguovlu

DG geográfalaš doaibmaguovlu lea Deanu vuolitoasi, ja buot norggabeale luossaoalgejogat. Čázadaga riikarájágaskka hálddašuvvo Norgga ja Suoma guolástansoahpamuša mielde.

§ 6 Hálddahus, virggit

Hálddahus doaimmaha beaivválaš doaimmaidis mas vuolggahit ja čuovvulit hálddahusa bargguid ja proševttaid DG mearrádusaid ja njuolggadusaid mielde. Hálddahus goziha čállindoaimma ja doallá oktavuoda ja bargá ovttas čázadaga sonain ja eará ovttasbargoguimmiin.

DG beaivválaš jođiheaddji virgenamma lea direktvra. DG dohkkeha direktvrra bargobagadusa. DG ásaha virggiid jahkásaš budjeahtameannudeami dahje eará budjeahtamearrádusa mielde.

§ 7 Giella

Sámegiella ja dárogiella leaba DG dásseárvosaš gielat.

Kapihtal 2 Guolásteaddjit – báikkálaččat ja guossit

§ 8 Guolástanjoavkkut, bivdokoarta

Olbmot geat mákset guolástandivvaga ja ostet bivdokoarta, sáhttet bivdit čázadaga luossačáziin. Dat guoská čuovvovaš guolástanjoavkkuide:

1. Báikegotteolbmot geain leat árbevirolaš vuoigatvuohta bivdit firpmiin ja vuokkain/stákkuin gáttis ja fatnasis.
2. Báikegotte olbmot geain lea vieruiduvvan vuoigatvuohta bivdit vuokkain/stákkuin gáttis ja fatnasis.
3. Guosseguolásteaddjit geain lea vejolašvuohta bivdit vuokkain/stákkuin gáttis dahje fatnasis báikkálaš suhkkiin dihto bivdoguovlluin.

Guolástanriekti ja vejolašvuohta bivdit vuokkain ja stákkuin ii galgga dahkkot nu ahte hehtte dahje duvdá eret fierbmebivddu.⁵

Nuorat vuollel 18 jagi sáhttet oastit bivdokoartta mávssekeahtá guolástandivvaga. Mánát gitta 16 jahkásažžan sáhttet bivdit gáttis oastekeahtá bivdokoartta. Badjeolbmot eai mávsse guolástandivvaga go sis lea boazodoallu johkaguovllus, vrd. § 11.⁶

Bivdokoartahattit báikkálaš- ja guosseguolásteddjiide iešguđet osiin čázadagas leat DG ruovttusiidduin: www.tanafisk.no/fiskekort/

Juohkehaš guhte oastá bivdokoartta lea geatnegahtton rapporteret bivdobohtosa DGii, maiddá go ii gotte maidege.

Dieđut bivdorapporterema birra leat DG ruovttusiidduin: www.tanafisk.no/fiskekort/fangstrapportering

§ 9 Čázadaga vuoigatvuođalaččat

Guolástanvuoigatvuođalaččat leat johkaleagi ássit geat orrot čađat Deanu ja Kárášjoga gielldain, fástaássit oalgejohgáttiin gosa luossa goargnu Guovdageainnu suohkanis ja badjeolbmot go leat boazodoaluinis daid guovlluin. Fárret muhton johkaleagi gielddaide geasseboddii ii deavdde ássaneaktu.

⁵ Jf. Tanaloven §§ 5, 2. ledd og 6,1. ledd, Prop. 58 L (2013-2014), merknader til §§ 5 og 6

⁶ Jf. Reindriftsloven § 26

§ 10 Luossareiveeaiggádat geain fierbme- ja stággobivduvoigatvuohta

Fierbmebivdovuoigatvuohta lea sus guhte gilvá ja láddje unnimusat 2000 kg suoidni jahkái, dahje vástideaddji meari groavafuođđariid iežas dahje áigodatšiehtaduvvon láigoeatnamis, ja guhte ássá dain eatnamiin dahje lahka daid eatnamiid mat leat lagabus go 2 km eret Deanus dahje oalgejogain.⁷ Vuoigatvuođalaš galgá leat čálihuuvon álbmotregisteris dan dihto govlu. gč. *Regler om laksebreiv* – eavttut guolástanvuoigatvuođas ja guolásteamis.

Guolástanvuoigatvuođa duođaštussan čáliha DG juridihkalaš luossareive mas leat eavttut guolástanvuoigatvuođas ja guolásteamis. Guolástanvuoigatvuohta sisttisoallá guolásteapmi buođuin, njánggo-/njuolggofirmiin, nuhtiin ja golgadagain, ja vuogga/stággobivdo gáttis ja fatnasis, go lotnu hálbbes jahkodatbivdokoartta.

§ 11 Báikkálaš stággobivdit dološ vieruiduvvanrivttiin

Johkaleagi ássiin geain ii leat fierbmebivdoriekti, lea báikkálaš vieruiduvvanriehti bivdit vuokkain ja stákkuin gáttis ja fatnasis, go lotnut hálbbes jahkodatbivdokoarta.⁸

Stággobivdovuoigatvuođalaš lea son guhte deavdá ássaneavttu Deanu dahje Kárášjoga gielddain, dahje johgáttiin oalgejogain Guovdageainnu suohkanis masa luossa goargnu. Vuoigatvuođalaččat galget leat čálihuuvon álbmotregisterii namahuuvon gielddain. Badjeolbmot geat eai oro birrajagi dáid guovlluin lea bivdovuoigatvuohta go leat boazodoaluinis johkaguovlluin.

§ 12 Guossebivdit geain lea vejolašvuohta beassat bivdit stákkuin

Guossebivdit leat sii geat eai oro čađat ja leat čálihuuvon álbmotregistarii johkaleagi gielddain. Guossebivdiin lea vejolašvuohta beassat bivdit vuokkain dahje stákkuin gáttis, dahje fatnasis báikkálaš suhkkiin dihto guovlluin, go lotnut bivdokoartta daidda jándoriidda go dáhttut bivdit iešguđet guovlluin čázadagas.⁹

Dálkkádat- ja birasdepartemeanta lea dárkilat mearridan njuolggadusaid ; *sportsfiske for tilreisende fiskere i Tanaelvas fiskeområde (lustabivdu guosseguolásteddjiide Deanu bivdoguovlluin)*. Geahča gustojeaddji láhkaásahus DG ruovttusiiduin:

www.tanafisk.no/forskrifter

Kapihtal 3 DG – organiseren

§ 13 Bajimus jodihangoddi

DG`as lea, kollegiála orgánan, bajimus ovddasvástádus báikkálaš hálldahusa jodiheamis ja doaimmas. DG lea vuoigatvuođaorgána mas leat hálldašandoaimmat ja dan ii sáhte instrueret eará go lága ja láhkaásahusa bokte.

DG`as leat 9 áirasa, geain 5 ovddastit luossareiveeaiggádat välljejuvvon oktasaščoahkkimis ja 4 ovddastit báikkálaš stággobivdit välljejuvvon Deanu ja Kárášjoga gielddain.

Jodiheaddji jodiha DG. Nubbinjodiheaddji doaimbá go jodiheaddji lea eret. DG mearrida galgá go välljejuvvot doibmii nubbinjodiheaddji jos jodi- dahje nubbinjodiheaddji lea eret.

§ 14 Áirrasválljen ođđa doaimmaáigodahkii¹⁰

Oktasaščoahkkin mii vällje luossareiveeaiggádiid áirasiid ođđa doaimmaáigodahkii lágiduvvo oktan Deanu ja Kárášjoga ovddas ovdal golgotmánnu nohkká gielдавálgajagis.

Oktasaščoahkkin vällje 5 áirasa peršuvnnalaš sadjásaččain geat ássat ja leat álbmotregistaris

⁷ Jf. Tanaloven § 4, Tanaforskriften § 3

⁸ Jf. Tanaloven § 5, Tanaforskriften § 4

⁹ Jf. Tanaloven § 6, Tanaforskriften § 5

¹⁰ Jf. Tanaforskriften § 6

Deanu dahje Kárášjoga gielddain. Unnimus 2 dain 5 áirasis ja sadjásaččat galget ássat Deanu gielddas ja vástideaddji láhkai Kárášjoga gielddas.

Oktasaščoahkkin vällje dasa lassin válgalávdegoddi ođđa doaibmaáigodahkii. Válgalávdegoddi buktá evttohusas čálalaččat ođđa áirasiid ektui válggaide, vrd. *Njuolggadusaid oktasaščoahkkima ektui, ráhkkaneapmi ja čádaheapmi.*

Deanu ja Kárášjoga gielddat välljeba 2 áirasa goappátge, peršuvnnalaš sadjásaččain, ovddastit báikkálaš stággobivdiid vuosttaš gielldastivrračoahkkimis maŋŋil gielldaválggaid. Gielddat välljejit olbmuid geat ássat čádat ja leat álbmotregisteris gielddain. Eai sahte välljet olbmuid geain lea luossareive.

Buot 9 áirasat leat välljejuvvo 4 jahkái, ja sáhttet välljejuvvo ođđasit ođđa doaibmaáigodahkii. Oktasaščoahkkin ja gielldastivrrat berrejit välljet áirasiid guktot sohkaheami.

§ 15 Vuodđudeaddji čoahkkin

Doaibmi jodiheaddjis, dahje nubbinjodiheaddjis jos jodiheaddji lea eret, lea ovddasvástádus hábmet áššelistu ja gohččut vuodđudeaddji čoahkkimii mas välljejuvvo jodiheaddji ja nubbinjodiheaddji ođđa doaibmaáigodahkii. Čoahkkin galgá dollojuvvo 7 beavvi siste maŋŋil go buot 9 áirasat luossareiveaiggádiin ja báikkálaš stággobivdiin leat välljejuvvo.

Doaibmi jodiheaddji, dahje nubbinjodiheaddji jos jodiheaddji lea eret, rahpá ja jodiha vuodđudeaddji čoahkkima dassái go ođđa jodiheaddji lea välljejuvvo, ja ovdanbuktá čoahkkinbeavdegirjiid ja stáhtusrapporta gaskaboddosašáigodagas, vrd. § 18.

§ 16 Geaid sáhtta välljet ámmáhii jodiheaddjin ja nubbinjodiheaddjin

DG áirasat välljejit jodiheaddji ja nubbinjodiheaddji juohke nubbi jagi doaibmaáigodagas. Sadjásaččaid ii sahte välljet.

Vuodđudeaddji čoahkkimis sáhttet välljet stággobivduáirasiid gaskkas jodiheaddjiámmáhii, ja luossareiveáirasiid gaskkas nubbinjodiheaddjiámmáhii.

Go 2 jagi lea vássán áigodagas de lotnašuvvo ámmáhat ođđa válgga bokte. Dáid válggain sáhtta luossareiveáirasiid gaskkas välljet jodiheaddji ja stággobivduáirasiid gaskkas nubbinjodiheaddji.¹¹

Lonuhanortnegis sáhtta spiehkastit jos DG nu mearrida ovttajienalaččat čoahkkimis gos buot 9 áirasat leat mielde, oktan sisagohččojuvvo sadjásaččat .

§ 17 Jodiheaddji ja nubbinjodiheaddji välljet

Go vällje jodiheaddji ja nubbinjodiheaddji de galget unnimusat 7 dain 9 áirasiin leat mielde, oktan sisagohččojuvvo sadjásaččain. Buohkat galget oasálastit válggain ja jienastit. Ii sahte guorus jienain jienastit. Son guhte fitne eanet go 50 % jienain, lea välljejuvvo, vrd. § 25.

§ 18 Gaskaboddosaš jodihangoddeválljen

Doaibmaáigodaga maŋimus čoahkkin vällje 3 áirasa gaskaboddosaš jodihangodden. Das galgá ovddasvástádus bistevaš doaimmain gaskaboddosaččat maŋimus čoahkkinis dassái go ođđa välljejuvvo áirasat ođđa doaibmaáigodahkii lea vuodđuduvvo. Gaskaboddosaš jodihangodden galgá leat doaibmi jodiheaddji dahje nubbinjodiheaddji ja 2 áirasa geat ovddasteaba luossareiveaiggádat ja báikkálaš stággobivdit. Válggat mearriduvvo dábálaš eanetloguin, vrd. § 25.

¹¹ Jf. Tanaforskriften § 6, 6. ledd

Ovdeš mearrádušat, vuoruheamit, njuolggadusat ja strategijjat mat leat gustovaččat hálldahussii ja doaimmahussii, ii sáhte rievdadit. Hoahppu-áššiid sáhtta meannudit jos leat sierralaš erenoamáš dilálašvuodát mat dalán čuhcet DG doibmii. Dakkáraš áššiid dattege ii sáhte meannudit maŋŋil go buot DG- áirasat leat välljejuvvon. Duođaštuvvon čoaŋkinbeavdegirji stáhtusrapporta bargguin mat leat dahkkon gaskaboddosaš áigodagas, ovdanbuktojuvvo vuodđudeaddji čoaŋkimii.

§ 19 Nammadeapmi áššelávdegottiide ja olggaldas ovddasteapmái

DG sáhtta nammadit bastevaš dahje gaskaboddosaš áššelávdegottit ja ovddasteddjiid olggaldas ráđiide, lávdegottiide dahje eará ovttasbargguide dihto áigái doaimmaáigodagas. Válggat mearriduvvot dábálaš eanetloguin, vrd. § 25.

Jodiheaddji, dahje nubbinjodiheaddji jos jodiheaddji lea eret, dahje su gean sii nammadit, mearrida ovddasteapmi čoaŋkimiidda, konferánssaide seminárain jnv.

§ 20 Áššelávdegoddeválljen luossareivve- ja guolástanriekteáššiide

Vuosttaš čoaŋkinis maŋŋil vuodđudeaddji čoaŋkima, välljejuvvo áššelávdegoddi mii meannuda ja mearrida áššiid luossareivve ja guolástanriekti ektui, ráddjejuvvon daidda áššiide gos guolástanrievtti eavttut leat ollásit devdon. Dás lea maid addit guolástanriekti, láigu, sirdit guolástanriekti eará bivdoguvlui (sonai) jnv. Lávdegoddi sáhtta meannudit johttevaš/kuránta luossareiveohcamiid.

Lávdegoddi välljejuvvo jodiheaddji dahje nubbinjodiheaddji ja 2 áirasa geat ovddasteaba luossareiveaiggađiidd ja báikkálaš stággobivdiid. Válggat mearriduvvot dábálaš eanetloguin, vrd. § 25. Doaimmaáigodat lea seamma go DG välljejuvvon áirasiin.

Lávdegoddi ferte áššemeannudeamis čuovvut mearriduvvon ovddasvástáduš ja rollajuohku gaskkal DG ja bivdoguovllut (sonat), gč. *Luossareivenjuolggadusat* – guolástanvuoigatvuohta ja guolásteami eavttut, kap. 2 - 4.

Oppalaš geahčaldat meannuduvvon áššiin mas lea áššemeannudeapmi, mearrádušat ja vejolaš mearkkašumit ovdanbukto DG maŋŋá guolástanáigodaga. DG meannuda váidagiid ja mearrida guolástanvuoigatvuođaáššiid.¹²

§ 21 Áirrasválljen norgga šiehtadallandelegašuvdnii

Čázadaga guolástanšiehtadusa šiehtadallamiidda, gaskkal norgga ja suoma stáhtat, välljejuvvojit 2 áirasa norgga delegašuvdnii, geat ovddasteaba juogo luossareiveaiggađiidd dahje báikkálaš stággobivdiid. Válggat mearriduvvot 2/3 eanetloguin, vrd. § 26. Dat guoská maidai áirrasválggaide regionála šiehtadallamiidda guolástanjuolggadusaid birra guossebivdiid várás.¹³

Válljejuvvon áirasat doibmet doaimmaáigodaga maŋimuš DG čoaŋkin ráđjai. Ámmáhiid áimmahuššá gaskaboddosaš jodihangoddi dassázii go vuodđudeaddji čoaŋkin lea dollojuvvon, vrd. § 18.

Kapihtal 4 DG čoaŋkinat – sisagohččun, čoaŋkinjodiheapmi, jienasteamit jnv.

§ 22 Čoaŋkinsisagohččun, čoaŋkinjodiheapmi, áššečielggadeapmi, mearrádusevttohus

Jodiheaddji, dahje nubbinjodiheaddji jos jodiheaddji lea eret, gohčču čoaŋkimii ja sus lea ovddasvástáduš ahte áššelistu ja čálalaš áššečielggadeamit mas leat mearrádusevttohusat leat sajis unnimusat 1 vahku ovdal čoaŋkima.

¹² Jf. Tanaforskriften § 7,4. ledd

¹³ Jf. Tanaforskriften § 13

Galgá farggamusat gohččojuvvot čoahkkimii jos unnimusat 4 áirasa čálalaččat bivdet ovttá dahje eanet áigequovdilis áššiid meannudeapmái jos eai leat meannuduvvon ovdal dahje gárvásit. Dat sáhttá leat áigequovdil jos ihtet ođđa mearrideaddji momēantat ovddeš áššis mat sáhttet ovttatmano rievdatit ášši ovdáneapmi.

Jodiheaddji, dahje nubbinjodiheaddji jos jodiheaddji lea eret, jodiha čoahkkima ja ovddida áššiid meannudeapmái. Jos guktot leaba eret de välljejuvvo čoahkkinjodiheaddji dábálaš eanetloguin, gč. § 25. Jodiheaddji sáhttá nammadit čoahkkinjodiheaddji áirasiid gaskkas ovddalgihtii jos sihke jodiheaddji ja nubbinjodiheaddji leaba eret čoahkkinis, ja lea dárbu gárvet áššečielggademiid ja mearrádusevttohusaid. Sadjásačča ii sahte nammadit.

§ 23 Bealálašvuodajearaldagat, jávohisvuodageasku, ehtalaš njuolggadusat ¹⁴

DG áirras lea bealálaš dahkat mearrádusvuodá dahje mearrádusa áššis, go ieš lea osolaš/bealli áššis, go sus lea lagaš čanastumit muhtiin bealálaččain áššis, dahje lea lagaš fuolki dahje náittosdili bokte fuolki bajás dahje vulos dahje buohtalaga nu lahka go oappážit/vieljažit. Dat guoská maid jos sus lea jodihanámmát dahje lea stivraáirras/várrelahttu bealálačča stivrii.¹⁵

DG kollegiála orgánan ja ovttaskas áirasat, leat geatnegahtton vearidit bealálašvuodá iešheanalaččat jos leaš eahpádus, dahje jos leat dilálašvuodát mat láivudit luohhtevašvuodá dasa ahte gii nu guhte ráhkkanahttá dahje dahká mearrádusa áššis lea bealátkeahttá. Áirras galgá buori áiggis ovdal čoahkkima dieđihit dilálašvuodáid birra mat dahket, dahje sáhttet dahkat, su bealálažžan ovttá dahje eanet áššiin.

Bealálašvuodajearaldaga mearrida DG čoahkkinis, nu ahte su geas lea sáhka ii oasálastte dahje jienasta; muhto sus lea riekti buktit cealkámušas ovdal jearaldat mearriduvvo. Sadjásaš berre gohččojuvvot čoahkkimii ja leat mielde mearrideamis.

DG áirasiin ja sadjásaččain lea jávohisvuodageasku ja dieđuid, mat leat jávohisvuodageaskku vullosačča, maid ožžot ámmáhiid bokte galget bissot nu, vaikko ii mearriduvvo nu sierra mearrádusain. DG áirasat galget vuolláičállit jávohisvuodaduodáštusa.¹⁶

DG mearrida ehtalaš njuolggadusaid áirasiid, bargiid ja earáid várás geat dahket bálvalusaid DG ovddas.

§ 24 Mearridanváldi, jávkan, jienasteamit, mearrádusaid váidaleapmi

DG`as lea mearridanváldi go unnimusat 7 áirasa, oktan sisagohččojuvvon sadjásaččain leat das. Áirasiin lea geatnegasvuohhta dieđihit buori áiggis ovdal čoahkkima jos eai boađe leat das, nu ahte sáhttá gohččut sadjásačča. Čoahkkinjodiheaddji sáhttá juolludit oanehat virgelobi čoahkkinbotta, jos jávkan ii hehte čoahkkima mearridanválddi.

Buot áirasat geat leat mielde galget oasálastit jienasteamis ja jienastit. Jodiheaddjis ii leat duppaljiena. Áššit ja válggat mearriduvvot dábálaš eanetloguin, jos jo ii gáibiduvvo 2/3 eanetlohku dihto áššiide, vrd. §§ 25 ja 26. Jienasteamit virgáideamis ja válggain dahkkojit čálalaččat jos okta áirasiin gii lea das gáibida nu.

Mearrádusaid ii sáhte váidalit, earret go lea mearrádus guolástanrievtti ja dan guolásteami eavttuid ektui, guolástanrievtti massin, biehttaluvvot guolásteamis dahje eará áššit mat gusket luossareiveeaiggáda dahje báikkálaš stággobivdi guolástanvuogatvuodáide.¹⁷

¹⁴ Jf. Tanaforskriften § 15

¹⁵ Jf. Forvaltningsloven §§ 2 og 6

¹⁶ Jf. Tanaforskriften § 15

¹⁷ Jf. Tanaforskriften §§ 3, 4, 7, 9 og 14

Vrd. § 46 DG geatnegasvuođa birra buktit vuoigatvuođalaččaide, dahje guolásteaddjái masa guoská, dieđu ovddalgihtii, vejolašvuođa buktit cealkámuša ja váidalit mearrádusa vrd. § 47 maid riidduid ektui riekteáššiin ja riidduid birra vuoigatvuođalaččaid gaskkas.¹⁸

§ 25 Gáibádus dábálaš eanetlohku

Mearrádusat leat fámolačča áššiin mat gáibidit dábálaš eanetlohku, go lea mearridanváldi DG`as ja eanetlogus lea eanet go 50 % jienain.

Virgáдемиin ja válggain ja välljejuvvon son guhte fidne eanet go 50 % jienain. Jos ovttá ollu jienat, de dahkko 2. geardde jienasteapmi. Jos ain leat ovttá ollu jienat de mearriduvvo virgádeapmi dahje válggat vuorbáдемиin.

Jos jienastuvvo eambo go 2 evttohusain, de lea välljejuvvon son guhte fidne eanet go 50 % jienain. Jos ii oktáge fitne nu, de dahkko ođđa jienasteapmi sudno gaskkas geat fidniiba eanemus jienaid. Son välljejuvvo guhte fitne eanet go 50 % jienain.

§ 26 Gáibádus arvat eanetlohku

Mearrádusat leat fámolačča áššiin mas gáibiduvvo arvat eanetlohku, go lea mearridanváldi DG`as ja eanetlohku lea eambo go 2/3 jienain. Dát guoská mearridit ja rievdadit DG njuolggadusaid ja čuovvovaš áigumušat:

1. DG (Deanučázadaga guolástanhálddahus) njuolggadusat
2. Oktasaščoahkkima njuolggadusat, ráhkkaneapmi ja čádaheapmi
3. Luossareivenjuolggadusat – eavttut guolástanvuoigatvuođaide ja guolásteapmái
4. Sonanjuolggadusat – sonain organiseret guolásteapmi
5. Bajitdási plánat

Čuovvovaš áššiide gáibiduvvo Tanaforskriften mielde arvat eanetlohku, 2/3 jienain: ¹⁹

- a) § 6, 4. lađas: budjeahttamearrádus,
- b) § 9 bivdokoarttaid haddebidjan norgga oalgejogain ja čázadaga vuolit, norgga oasis ja joganjálmmis
- c) § 10 guolásteapmi ráddjema birra norgga oalgejogain ja čázadaga vuolit oasis ja joganjálmmis,
- d) § 11 váldeháldofoandda ja liigudan foandda birra liigudeapmi, geavaheapmi ja juohkkin,
- e) § 12 Guolástanberráigeahčču organiserema birra norgga johkaosiin, oalgejogain ja joganjálmmis,
- f) § 13 välljet áirasiid šiehtadallandelegašuvnnaide gaskkal Norga ja Suopma, soahpamušaide guolásteapmi, guolástanjuolggadusaid ja bivdokoartahattiid birra,
- g) § 14 Guolásteddjiid gielddima birra jos leat rihkkon mearrádusaid lágain, lálkaásahusain ja Norgga ja Suopma gaskasaš soahpamušain.

Kapihtal 5 Čovdojuvot ámmáhis – lasihanválda ²⁰

§ 27 Čoavdinbivdda, molsašumit

Ovttaskasáirras dahje sadjásaš sáhtta váldit oktávuođa čálalaččat DGain čoavdinbivdagiin ámmáhis jos sus leat erenoamáš sivat. Erenoamáš sivat sáhttet leat buozalmasvuohhta, bearraša vuhtiiváldin dahje eará dilálašvuohdat mat leat hehttehussan doaimmahit ámmáha doaimmaáigodagas. Fárren eará gildii maid deavdá čoavdineavttuid, jos de ii leat šat

¹⁸ Jf. Tanaforskriften §§ 15 og 16

¹⁹ Jf. Tanaforskriften § 6, 4. ledd

²⁰ Jf. Tanaforskriften § 6, 3. ledd

álbmotregisteris johkaleagi gielddaid ássi. Guovtteoaivilvuolta áššemearrádusain ii leat čoavdinuoddu. DG mearrida leat go erenoamáš sivat čoavdimii.

Gielddaid bokte välljejuvvon áirras, ii sáhte molsašuvvot jos oažžu luossareive doaibmaáigodagas. Seamma lea jos áirasis gean oktasaščoahkkin lea välljen,ii leat šat luossareive.

§ 28 Lasihanválga – mearrideapmi, čađaheapmi

Jos ovttaskas áirras dahje sadjásaš čovdojuvvo ámmáhis, galgá DG veardidit galgá go čađahuvvot lasihanválga. Jos lea báhcan unnit go 12 manu doaibmaáigodagas, sáhtta DG mearridit ahte vággat eai čađahuvvo. Jos vággaid šaddá čađahit, biddjojit vággaráhkkaneamit johtui vajot.

Lasihanválga ođđa áirasa dahje sadjásačča luossareiveeaiggádiid ovddas čađahuvvo liigeoktasaščoahkkinhis. Vástideaddji vággat dahkkojit dan gielddas mii lei välljen áirasa guhte čovdojuvvo ámmáhis.

Válljejuvvon liigeáiraset doibmet reasta doaibmaáigodaga.

§ 29 Čovdojuvvo jodiheaddjin, nubbinjodiheaddjin, áirrasin, sadjásažžan

Jos jodiheaddji čovdojuvvo ámmáhis, de jodihišgoahatá nubbinjodiheaddji vajot, ja jodiheaddji sadjásaš boahatá sisa dábálaš áirrasin dassái go ođđa DG áirras lea välljejuvvon. Ođđa doaibmi nubbinjodiheaddji välljejuvvo dassáži go DG lea välljen ođđa jodiheaddji.

Jos nubbinjodiheaddji čovdojuvvo ámmáhis de lávke su sadjásaš dábálaš DG áirrasin. Ođđa doaibmi nubbinjodiheaddji välljejuvvo dassáži go ođđa DG áirras lea välljejuvvon, ja dassáži go DG lea välljen ođđa nubbinjodiheaddji .

Jos dábálaš áirras čovdojuvvo ámmáhis, de lávke su sadjásaš áirrasin dassáži go ođđa áirras lea välljejuvvon. Jos sadjásaš čovdojuvvo ámmáhis, de čađahuvvot ođđa sadjásačča vággat

Kapihtal 6 Doaimmahus ja doaimmat

§ 30 Hálddašandoaimmat, diehtujuohkin

DG hálddahusas leat hálddašandoaimmat mat leat mearriduvvon gustovaš njuolggadusaid bokte, ja vuoruhuvvon hálddahusguoskevaš barggut doaibmaguovllu siste. DG`as lea ovddasvástádus hálddašit guliid ja guolásteapmi; dakko bokte organiseret guolásteami ja bivdokoartavuovdima, gozihit guollenáliid, guolástanbearráigeahčču, salašrapporteren ja diehtujuohkin.²¹

§ 31 Bivdoguovlu-/sonajuohkin ja guolástanriekti bivdoguovlluin²²

DG sáhtta juohkit joga bivdoguovlluide(sonaide) gosa dihto luossareiveeaiggádat čujuhuvvot fierbmebivdui ja dollet oppalašgeahčaldat guovllujuogu ja luossareiveeaiggádiid badjel dihto guovlluin. DG manna čađa ja meannuda bivdoguovllujuohkima juohke njealját jagi, ja sáhtta evttohit ja meannudit juoguid rievdadusaid, gč. *Luossareivenjuolggadusat – eavttut guolástanvuoigatvuhtii ja guolásteapmái.*

§ 32 Bivdoguovllut (sonat) – guolásteapmi organiseren, oktavuolta, ovttasbargu

DG láchá dili bivdoguovlluide organiseret fierbmebivddu ja doallá oktavuoda bivdoguovllu áššiin mat gusket sin doaimmaide. Bivdoguovllut láchčtet ieža bivdoset. DG meannuda ja čáliha bivdoriekta guovlluide ja dárkkista fierbmebivdui gullevaš eavttuid ovttas

²¹ Jf. Tanaforskriften § 6, 1. ledd

²² Jf. Tanaforskriften § 7

bivdoguovlluin. DG veahkeha ja bagada bivdoguovlluid guolásteami organiserenbarggus, gč. *Njuolggadusat bivdoguovlluid (sonaid) ektui-* guolásteami organiseren.

Ovddasvástáduš- ja rollajuohku bivdoguovllu ja DG gaskkas meannudeamis ja mearrideamis dihto áššiin lea celkon *Njuolggadusat luossareivve ektui-* guolástanvuoigatvuođa ja bivddu eavttut, kap. 2 - 5.

§ 33 Guolástankoartavuovdin, haddemeroštallan, váidit mearrádusa²³

DG`as lea ovddasvástáduš vuovdit guolástankoarttaid báikkálaš ja guossebivdiide, ja mearrida koartahattiid čázadaga vuolit norggaoasis ja joganjálmmis ja norggabeale oalgejogain vrd. §26, gáibiduvvo 2/3 eanetlohku koartahattiid ektui. DG lágida koartavuovdin báikkálaš ja guosseguolásteddjiide riikarájáčázis hattiin maid DG lea mearridan.

Guolástankoartahaddemearrádusa ii sáhte guoddalit. Gažaldat das ahte sáhttet go mearriduvvon koartahattit rihkkut bistevaš vuoigatvuođaid sáhttá loktet dábálaš duopmostuoluid ovdii vuoigatvuođalaččaid ja eará guolásteddjiid bokte.²⁴

§ 34 Bearráigeahčču²⁵

Lea DG ovddasvástáduš organiseret ja doallat bearráigeahčču guolásteamis norgga oalgejogain ja čázadaga vuolit norggaoasis ja joganjálmmis, vrd § 26, mearrádusaide bearráigeahčču organiserema ektui gáibiduvvo 2/3 eanetlohku.

Bearráigeahčču bajitdási ovddasvástáduš lea SNO (Stáhta luonddubearráigeahčču)duohken, luossaguliid ja sáivačáhceguliid- lága mielde. DG`s lea lágaš ovttasbargu SNO:in čázadaga bearráigeahčču ektui, ja earenoamážit riikarájáčázis. DG sáhttá vuovdit bearráigeahččobálvalusa SNO:i dán guovllus.

Juohke guolástanáigodaga maŋŋá ráhkaduvvo rapporta bearráigeahččus man DG meannuda ja dohkkeha oktan bearráigeahččobálvalusa ehtalaš njuolggadusaiguin.

§ 35 Luossareiveeaiggádiid oktasaščoahkkin²⁶

Oktasaščoahkkin ovddasta buot luossareiveeaiggádat ja lágiduvvo unnimusat guktii doaimmaáigodagas, dahje dárbbu mielde. DG gohčču dábálaš ja erenoamáš oktasaščoahkkimiidda, mat lágiduvvot oktasažžan Deanu ja Kárášjoga luossareiveeaiggádiid várás. Oktasaščoahkkin sáhttá digaštallat, meannudit ja buktit cealkámušaid buot gažaldagaide main lea mearkkašupmi lussii, luossabivdui ja luossareiveeaiggádiid oktasaš beroštumiin ja vuoigatvuođain. Áššiid sáhttá dieđihit meannudeapmái.

gč. Oktasaščoahkkinjuolggadusat – *ráhkkaneapmi ja čađaheapmi.*

§ 36 Jahkásaš luossačoahkkin buot vuoigatvuođalaččaid várás²⁷

DG lágida jahkásaš luossačoahkkimiid go guolástanáigodat nohká, mas lea diehtujuohkin doaimmahusa birra, plánat ja áigejuovdilis áššit. DG jođiheaddji, dahje nubbinjođiheaddji jos jođiheaddji lea eret, jođiha čoahkkima ja ovdanbuktá áššiid. DG goziha ahte beavdegirji čállojuvvo. Čoahkkin sáhttá buktit cealkámušaid buot gažaldagaide main lea mearkkašupmi guliide ja guolásteapmái, ja vuoigatvuođalaččaid oktasaš guolástanberoštumiid ja vuoigatvuođaid ektui. Luossareiveeaiggádat ja báikkálaš stággobivdit sáhttet dieđihit áššiid maid háliidit bajásčuvgehuvvot ja digaštallamii. Čoahkkimii bovdejuvvot čázadaga

²³ Jf. Tanaforskriften § 9, Kgl.res. av 4.2.2011, merknader til § 9.

²⁴ Jf. Kgl.res. av 4.2.2011, merknader til Tanaforskriften § 15

²⁵ Jf. Tanaforskriften § 12

²⁶ Jf. Tanaforskriften § 8

²⁷ Jf. Tanaforskriten § 6, 5. ledd

guolástanvuoigatvuođalaččat, luossareiveeaiggádat ja baikkalaš stággobivdit vrd. § 9. DG mearrida galgá go oktasaš vai sierra čoahkkinat Deanus ja Kárášjogas

§ 37 Guolásteami ráddjen²⁸

DG's lea váldi ráddjet guolástanlobi jos guollemáddodagaid dahje guolásteami vuhtiiváldin gáibida dan. Guolásteapmi sáhtta ráddjejuvvot buohkaid dahje dihto guolástanjoavkkuid ovddas, norggabeale oalgejogain ja čázadaga vuolit norgga oasis. Guolástanjoavkkuid maid sáhtta ráddjet daid seamma eavttuid vuođul daid seamma guovlluin.

Seamma sivaid vuođul sáhtta DG oččodit eaktodáhtolaš soahpamušaid vuoigatvuođalaččain norgga- ja suomabeale ráddjet bivddu riikarájáčázis.²⁹

Guossebivdiid guolásteapmi ráddjejuvvo ovddemus. Guossebivdiid ii sáhte oalát gielddit bivdimis, earret jos vuhtiiváldin guollemáddodagain dahje báikkiolbmuid guolástanvuoigatvuođain gáibida nu.³⁰

Guolástanráddjenmearrádusaid ii sáhte guoddalit. Gažaldagat ahte rihkkot go mearrádusat bivevaš vuoigatvuođaid sáhttet vuoigatvuođalaččat ja eará guolásteaddjit loktet dábbálaš duopmostuoluid ovdii.³¹

§ 38 Biehttaluvvot guolásteamis³²

DG sáhtta mearridit ahte vuoigatvuođalaš dahje eará guolásteaddji biehttaluvvo guolásteamis čázadagas gitta guovtti jahkái jos rihkku Deanuláhkaásahusa mearrádusaid, lánka luossaguliid ja sáivačáhceguliid ektui dahje norgga-suoma soahpamuša. Jos gearddi dahje groavvát rihkkus de sáhtta biehttaluvvot gitta viđa jahkái. DG mearrida buktá go rihkkun biehttaleami dihto áigái. Biehttanmearrádus bohtá lassin ránggáštusaide mat čuvvot lága luossaguliid- ja sáivačáhceguliid ektui.

Vrd. § 46 DG geatnegasvuođa ektui cealkit vuoigatvuođalažžii dahje dihto guolásteaddjái ovddalgihtii diehtu, vejolašvuohta buktit cealkámušas ja váidit mearrádusa.

Kapittel 7 Doaimmaovddasvástádus

§ 39 Kvalitehta ja beaktilvuohta

Lea DG ovddasvástádus seailuhit guolleresurssaid ja hálldašit doaimmaid ja resurssaid nana kvalitehtain. Doaimma galgá jođihuvvot beaktilit ja vásttolaččat mihttomeriid, doaimmaváldi, mearrádusat ja gustovaš njuolggadusaid.

§ 40 Strategiiijat, bajitdási plánat

DG mearrida strategiiaplána ja bajitdási plánaid mat meannuvvot ja ođasmahttojuvvot juohke njealját jagi. álgoevttohus strategiiaplánii ja bajitdási plánaide sáddejuvvo gulaskuddamii ovdal go dohkkehuvvot. DG bajitdásit strategiiijat ja prinsihpat leat dasa lassin vuođđun áššemeannudeapmái ja mearrádusain mat bidjet eavttuid ja njuolggadusaid doaimma jođiheapmái ja dahkamušaide.

§ 41 Diehtjuohkin, rapportat, cealkámušat

DG`as lea bajitdási ovddasvástádus juohkit dieđuid hálldašeami ja doaimmaid birra. DG meannuda ja almmuha rapporttaid, oasserapporttaid, statistihkka ja eará mat gusket čázadaga guliide ja guolásteapmái.

²⁸ Jf. Tanaforskriften § 10

²⁹ Jf. Kgl.res. av 4.2.2011, merknader til Tanaforskriften § 10

³⁰ Jf. Kgl.res. av 4.2.2011, merknader til Tanaforskriften § 10

³¹ Jf. Kgl.res. av 4.2.2011, merknader til Tanaforskriften § 15

³² Jf. Tanaforskriften § 14

Cealkámušaid DG bealis prinsihpalaš áššiin, dahje áššiin mat eai leat loahpalaččat meannuduvvon, lea jođiheaddji duohken dahje nubbinjođiheaddji jos jođiheaddji lea eret, dahje son gean sii nammadit.

§ 42 Sisaboađut, olggosgolut, máksinnákca

DG ieš ruhtada iežas ja geavaha sisaboađuid mat bohtet jahkásaš guolástankoartavuovdimis ruhtadit hálddašeapmái gullelaš doaimmaid; dakko bokte gozihit guollenáliid, láchčit guolásteapmi, bearráigeahčču ja hálddahus.³³

DG galgá gozihit ahte resurssageavaheapmi lea vásttolaš mearrádusaide, vuoruhemiide ja lága ja njuolggadusaid bokte geatnegahtton doaimmaide. DG geahččá bearrái hálddahusa ekonomalaš ovdáneapmi ja jahkebohtosa dohkkehuvvon doaibma- ja investerembudjeahtta ektui, ja goziha ahte doaimmas álo lea dohkálaš máksinnákca/likviditehta.

§ 43 Rehketoallu, jahkedieđáhus, jahkeboađus

DGs lea geatnegahtton rehketoallu ja revišuvdna. Rehketoallu, revisoradieđáhus ja jahkedieđáhus mas lea jahkeboađus meannuduvvo ja dohkkehuvvo DG bokte. DG mearrida mo háldet jahkebohtosa ja meannuda doaimmaha jahkásaš opmodathálddašeapmi.

§ 44 Váldeháldofoanda ja liigudanfoanda³⁴

DG liiguda jahkásaš bivdokoartadietnasa váldeháldofondii man geavaha doaimmahusa olggosgoluide gč. § 42. Oassi ruđain biddju liigudanfondii dáhádussan boahttevaš hálddašeapmái ja doibmii unnimusat 2 jahkái ovddasgvlui. Jos foanda geavahuvo ruhtadit erenoamáš doaibmabijuid, de galgá devdojuvvot fas dan muddui mas lei ovdal.

Ovttaskas jagiid geavakeahtes doaibmaruđat juhkkjuvvot luossareiveeaiggádiidda ja liigudanfondii, mas lea de. 75 % ja 25 % goabbáige. Juohkin luossareiveeaiggádiidda galgá lea jahkásaččat, muhto unnimusat juohke nuppi jagi.

§ 45 Bajimus hálddahushoavda – ovddasvástáduš, geatnegasvuodaš, bargobagadus

Direktevrra lea bajimus hálddahushoavda ja sus lea ovddasvástáduš doaimmahusa beaivválaš doaimmain, ja doallá oktavuoda sonain ja ovttasbargoguimmiin. Direktევrras lea ovddasvástáduš ja geatnegasvuodaš bidjat johtui ja čuovvulit bargguid ja proševttaid DG mearrádusaid ja fápmudusa bokte. Direktევra rapportere DG`ii.

DG virgáda direktევra, dohkkeha virgealmmuhusteksta ja mearrida bálkádási ja bálkálaktemiid direktევravirgái. DG mearrida bargobagadusa ja bargokontrákta.

Kapittel 8 Eará mearrádusat

§ 46 Hálddašanláhka, almmolašvuodašláhka – gustovačča áššemeannudeapmái³⁵

Hálddašanlága mearrádusat bealátkeahesvuodaš, bagadallangeatni, áššemeannudanáigi, jávohisvuodašgeasku ja ovddalgihtii dieđiheapmi birra leat gustovačča DG áššemeannudeamis.

DG galgá álo addit čálalaš dieđu vuoigatvuodašláhkaide ovddalgihtii, ja vejolašvuodaš buktit cealkámuša hálddašanlága § 16 mielde ovdal dáhko mearrádus mas sáhtá leat riektelaš dahje duohta váikkuhus sin beroštumiide.

³³ Jf. Tanaforskriften § 11, 1. ledd

³⁴ Jf. Tanaforskriften § 11, 2. og 3. ledd

³⁵ Jf. Tanaforskriften § 15

Almmolašvuodalaža mielde leat DG áššebáhpárat almmolačča. Jos geahčadangáibádus hilgojuvvo, de sáhtta jearaldaga ahte beassat doallat áššebáhpára eret almmolašvuodas váidojuvvot Finnmárkku Fylkkamánii.

§ 47 Riidočoavdin – vuoigatvuodááššit, guolásteapmi³⁶

Riiddut vuoigatvuodááššiin mat gusket fierbmebivdui dahje stággobivdui mearriduvvot loahpalaččat eanajuohkinriektis dahje diggeriektis. Eanajuohkinriekti sáhtta dasa lassin mearridit geavahanortnega gaskkal vuoigatvuodalaččaid, eanajuohkinlágain láhkavuodđun § 2 c nr. 1.

Riiddut vuoigatvuodalaččaid gaskkas, mat gusket fierbmebivdui, stággobivdui dahje doaibmajuide guolástanráddjehumis, iskojuvvot vuos čovdojuvvot vuosttamuzžan DG bokte. Jos ii juvssa čovdosa, de sáhtta riiddu lohtet eanajuohkinriektái dahje diggeriektái.

§ 48 Mearridit ja rievdadit njuolggadusaid

Dáid njuolggadusaid mearrida ja rievdada DG arvat eanetloguin, 2/3 jienain vrd. § 26. Álgovttohusa ja rievdadanevttohusaid čielggada DG áššemeannudeamis ja sáddejuvvo gulaskuddamii ja ovddiduvvo oktasaščoahkkimii ja luossačoahkkimiidda digaštallamii ja cealkámušaide, ovdal DG mearrida njuolggadusaid.

³⁶ Jf. Tanaforskriften § 16